

Redakcja:
ul. Zimorowica 1. 15
tel. 262-42, 262-43
Administracja:
ul. Zimorowica 1. 15
tel. 274-44
Kantor ogłoszeń i prenumerat:
ul. Bielowskiego 1. 3
tel. 240-42
P. K. O. 506.250

DZIENNIK POLSKI

WYCHODZI RANO

Przytaka opłaca opłata
CENA
10gr.
Prenumerata:
Z dostawą - 2-75

Rok III.

Lwów, wtorek 17 sierpnia 1937 r.

Nr. 225

W przededniu doniosłych posunięć Jak zareaguje Rząd na akcję destruktywną lewicy

Warszawa, 16. 8. (Tel. wł. — 1. r.)
Bilans ubiegłego tygodnia świadczy o osłabianym tętnie sezonu politycznego który nie został ani na chwilę w tym roku przerwany. Zjazd Legionistów w Krakowie i mowa Marszałka Smięgo-Rydzka, dały kołom politycznym w prasie sposobność do wszechstronnej dyskusji i komentarzy.

Z ogólnej oceny sytuacji wynika, że według wszelkiego prawdopodobieństwa, stosunki w przededniu ważnych posunięć. Sytuacja dojrzała już do tego stopnia, że koła polityczne są zdolne wytworzyć sobie wyraźny pogląd na układ sił w kraju.

Nie może być żadna nowa okoliczność, która zmieniłaby zasadniczy stan rzeczy. Stan ten zaś charakteryzuje się z jednej strony dekompozycją wszystkich sił politycznych w kraju i skonstatowaniem ich postawy wobec najbliższych zagadnień aktualnych. Wszelkie nadzieje na zmianę w tej dziedzinie by były pozbawione realnych podstaw.

Wobec tego w kołach politycznych sądzi, że nadeszła chwila, w której stać się nieodzownym powołanie takiego ośrodka dyspozycji, który posładałby

zarówno należyty autorytet jak i prawo decyzji w życiu państwowym. Oczywiście, że jedynym tego rodzaju czynnikiem może być przede wszystkim Rząd.

Na ten temat krąży od kilku dni sprzeczne wiadomości, które nie zna-

lały ze strony sfer miarodajnych, ani potwierdzenia, ani zaprzeczenia. Stąd trudno jest w tej chwili postawić jakąkolwiek diagnozę.

Przyszły gabinet pułk. Koca jest obecnie tematem powszechnych rozmów,

Ale z drugiej strony podkreślano w kołach politycznych, że sytuacja do tego stopnia dojrzała, wobec czego wymieniano nazwisko min. Kasprzyckiego, jako przyszłego premiera,

Wrogie siły szerzą ferment Bezwzględna żelazną ręką utrzymany będzie ład

Składając panuje opinia, że pozycja obecnego premiera jest dostatecznie silna, aby przezwyciężyć trudności. Równocześnie trudności te niewątpliwie istnieją, ujawniając się ferment nie tylko nie ustaje, ale przybiera na sile.

Nacisk sfer lewicowych w pogównaniu z niektórymi kołami regime'owymi wymierzony jest przeciw nowym hasłom rzucanym w ostatnim okresie. Sferę wrogie nowo wytworzącą się sytuację wykazując dużą ekspansję i koryzując automatycznie z istniejącego niezadowolenia.

Ogólnie sądzi, że zapowiedź rzucana w Krakowie i zapewniająca, że ład i po-

ządek będą utrzymane żelazną i bezwzględna ręką będzie miała realne następstwa. W kołach lewicowych z uporem interpretują powyższą zapowiedź jako gest retoryczny, który nie ma znaczenia i nie poglądzie konsekwencji.

Oczywiście, że mamy tu do czynie-

nia z wyraźną próbą obniżenia autorytetu enuncjacji wychodzących od czynników miarodajnych. Bank decyzji wyryskują naraz wszystkie koła zainteresowane w pogłębianiu dekompozycji de nowoistniejszej akcji.

Plotkarstwo szerzy zamęt W oczekiwaniu rzeczowych wyjaśnień

Szczególne żywą działalność wykazuje na tym polu prasa partyjna, wśród której odznacza się „Czas”. W tej sy-

tuacji dyskusja polityczna nie przynosi nic nowego. poza tym, że wykazuje coraz większy rozstrój w opinii. Ze szczególną gwałtownością szerzy się zwyczajne plotkarstwo, które z nicznowet nie znaczących incydentów stawia raz przedmiot rozważań. Powiększa to oczywiście jeszcze więcej zamieszania, a ze strony kół odpowiedzialnych wywołuje zdecydowane zdania, aby przystąpić do rozwiązania panującej sytuacji.

Sprawą rozrachunków finansowych

zajmie się Komisja polsko-francuska w czasie trzydniowych obrad w Warszawie

Warszawa, 16. 8. (Tel. wł. — 1. r.)
Dnia 19 bm. rozpoczynają się w Warszawie obrady komisji mieszanej polsko-francuskiej, powołanej na mocy podpisanych w maju r. b. układów z Francją do kontroli nad wykonaniem tych układów, a w szczególności do kontroli wzajemnych obrotów towaro-

wych oraz rozrachunków finansowych. Delegacja francuska, która przybywa dnia 19 bm., składa się z pp. de Tugny z ministerstwa handlu, de Sainte Har-

z Ministerstwa Przemysłu i Handlu, wchodzi radca J. Hallikowski z Min. P. i H., radca S. Dygat z Min. Spraw Zagr., radca K. Wiczowski z Min.

Jedynie oszczędnością zdobędziesz dobrobyt i niezależność!

MIEJSKA KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI WE LWOWIE — UL. WAŁOWA 7 i 9

oraz jej **ODDZIAŁY** przy ul. Gródeckiej 60 i ul. Żółkiewskiej 75 przyjmują wkłady oszczędności poczynszy od 1 (jednego) złotego. Celem umożliwienia **kupcom i przemysłowcom** lokowania utargów dziennych w Kasie, gólsziny urzędowe w wydziale wkładowym trwają **codziennie do godziny 1930**

Za wkłady i ich oprocentowanie ręczy Gmina m. Lwowa całym swym majątkiem

douin z ministerstwa spraw zagranicznych, Billet z ministerstwa rolnictwa, Gaïnche z ministerstwa finansów oraz attache handlowego z ambasady francuskiej w Warszawie p. dep. Ret-Dixio. W skład delegacji polskiej, której przewodniczy nacelnik T. Łychowski

Rolnictwa, radca w. Houvalz z Min. Skarbu i radca handlowy ambasady R.P. w Paryżu H. Stebelski.

Obrady komisji potrwać 2 do 3 dni, po czym delegacja francuska uda się na zwiedzenie Gdyni.

Prezydent Paragwaju uwięziony

Buenos Aires, 16. 8. (PAT) Dzienniki donoszą z Assuncion, że b. prezydent republiki Franco został aresztowany.

Assuncion, 16. 8. (PAT) Agencja Havasa donosi, że dr. Paiva zgodził się na objęcie stanowiska prezydenta republiki paragwajskiej na miejsce Franco, który ustąpił.

W poszukiwaniu za Lewoniewskim

Nowy Jork, 16. 8. (PAT) Z Fairbanks (Alaska) donoszą, że lotnik Mattem porozumiał się z pilotem Hec Crosson w sprawie poszukiwań Lewoniewskiego w okolicach Bieguna Północnego. Obaj lotnicy mają dziś jeszcze wystartować w kierunku Bieguna Fairbanks. (Alaska) 16. 8. (PAT) Przybył tu znany lotnik amerykański Mattem, przebywając w jednym etapie przeszło 4000 klm. Po zaopatrzeniu w benzynę i smary, Mattem wyruszył na poszukiwania Lewoniewskiego i to wkrótce.

SLUB POLSKIEGO ARYSTOKRATY

Lozanna, 16. 8. (PAT) Dziś z rana w kościele katolickim w m. Ouchy w pobliżu Lozanny odbył się slub Augusta Czarotyskiego z księżniczką Marią Dolores de Bourbon-Orleans. Na ślubie obecni byli m. in. b. król hiszpański Alfons XIII, b. król bułgarski Ferdynand i b. królowa portugalska Amelia.

SUKCES „NORDMEER”

Nowy Jork, 16. 8. (PAT) Niemiecki statek transatlantyczny „Nordmeer” osiągnął pomyślnie cel swego lotu i wyładował o godz. 12.40 czasu środkowoeuropejskiego w pobliżu m. Port Washington w stanie New York.

Przed reaktywowaniem emerytów

Doniosły okólnik Ministra Spraw Wewn.

Zatrudnienie bezrobotnej młodzieży

Warszawa, 16. 8. (Tel. wł.) Dowiadujemy się, że okólnik ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie emerytów brzmi dosłownie, jak następuje:

W liczbie emerytów państwowych mogą znajdować się takie osoby, których wiek i zdrowie pozwalają na kontynuowanie służby. Przymusowa bezczynność jest dla wielu z tych osób ciężka. Praca niejednemu z nich mogłaby się okazać pożyteczną. Danie w tych wypadkach możliwości pracy dla Państwa pozwoliłoby na zmniejszenie nadmiernych dziś wydatków na emerytury.

Należy dążyć do stopniowego zatrudnienia wszystkich tych emerytów, których praca mogłaby się okazać pożyteczną. Najwłaściwszym trybem postępowania byłoby co następuje: emeryt winien być zatrudniony w charakterze czasowego dietarjusza, powinna mu być powierzona taka praca, ja-

ką musiałby wykonywać w razie powołania do służby na stałe. Po wykazaniu, że pracę tego rodzaju emeryt potrafi wykonać pożytecznie, winna nastąpić reaktywacja.

W myśl powyższego proszę Panów Wojewodów o dostarczenie Minister-

stwu Spraw Wewnętrznych do dnia 1. listopada 1937, danych o tych byłąch podwładnych emerytowanych u zjednakich i niższych funkcjonariuszach państwowych, którzy nadawali by się do służby.

Ze bezwzględnie nienadających

się do służby należy w tym wypadku uważać emerytów, którzy: 1) ukończyli 60 lat życia, 2) są niezdolni do pracy ze względu na stan zdrowia lub 3) byli karani sądownie albo też usunęli ze służby dyscyplinarnie.

Powrót emerytów do służby nie odbije się na czynnych pracownikach

Jednocześnie z tym zarządzeniem ukazało się zarządzenie ówczesnego Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie używania do pracy czasowo zatrudnionych dietarjuszy. Zarządzenie to prze widuje, że przyjęci dietariusze do pracy może nastąpić tylko w tym wypadku, gdy istnieje praca, która musi być wykonana, a wykonanie jej przy pomocy sił stale zatrudnionych jest nie możliwe.

Do wykonywania pracy w charakterze dietarjusza winny być używane w pierwszym rzędzie te osoby, które nie posiadają środków zapewniających minimum utrzymania.

PRACĘ NIE WYMAGAJĄCĄ SPECJALNEJ PRZYSŁUGI CZY UZDOLNIENIA WINNY BYĆ POWIERZANE MIEJSZCOWEJ BEZ ROBOTNEJ MŁODZIEŻY ORAZ OSOBOM MAJĄCYM TYTUŁ DO SPECJALNEJ OPIEKI LUB POMOCY ZE STRONY PAŃSTWA. WYKONANIE PRACY WYMAGAJĄCEJ SPECJALNEGO PRZYSŁUGI WINNO BYĆ POWIERZONE EMERYTOM I OPOWIEDNIO UZDOLNIONYM BYŁYM PRACOWNIKOM.

Dalej zarządzenie wskazuje, że okres na który dietariusz został zaangażowa-

ny nie może przekraczać jednorazowo dwóch miesięcy; że należy dążyć do umożliwienia pracy zarobkowej większej liczbie osób pozbawionych środków do życia, że ponowne zatrudnienie byłego dietarjusza może nastąpić tylko po conajmniej miesięcznej przerwie.

Należy podkreślić, że ewentualna reaktywacja emerytów w żadnym wypadku nie poćniaga redukcji wśród pracowników aktualnych.

Reaktywacja emerytów nastąpić będzie jedynie w wypadku naturalnego ubytku pracowników.

NIEPRZERWANA SERIA WYGRANYCH

Dziś znowu padła u nas wielka wygrana

zł. 50.000.—
na los Nr. 145546
w drugiej klasie tej loterii

zł. 50.000.—
na los Nr. 113616
w poprzedniej loterii główna wygrana

zł. 1.000.000
na los Nr. 104217 przeciw wielu innym wielkich wygranych.

DOM BANKOWY O. GRÜSS
Lwów, Legionów 1

Kto wygrał?

Warszawa, 16. 8. (Tel. wł.) W dniu wczorajszym padły następujące wygrane w Państwowej Loterii Klasowej:

75000 zł. na nr.: 109514
30.000 zł. na nr.: 7187
15.000 zł. na nr.: 161452
10.000 zł. na nr.: 57235 81177 110255
5.000 zł. na nr.: 167105 177565
2.000 zł. na nr.: 119994
1.000 zł. na nr.: 19404 67599 76506
89615
500 zł. na nr.: 4155 1005 38462 42393
78170 83563 96904 104780 142067 194283
400 zł. na nr.: 14800 74851 81350
90912 114958 117642 122963 143885
155624 159564 187045 187848 194671
300 zł. na nr.: 19818, 34985 49636
73737 83197 89044 101644 102182 106925
108001 117096 117952 123557 133169
168786 191698.

Zł. 10.000

NA NUMER 149.363

Zł. 10.000

NA NUMER 180.877

PADŁO W TRZECIM DNI CIĄGNIENIA 39-TEJ LOTERII KLASOWEJ NA LOSY ZAKUPIONE W NASZEJ NIEZWIĘZNEJ SZCZĘŚLIWEJ KOLEKTURZE

NADZIEJA

Lwów, ul. Legionów 11

Pod grudem bomb...

Widmo głodu w Szanghaju

Niezwykła rejestracja kobiet i dzieci

Szanghaj, 16. 8. (PAT) Dziś rano podjęto w Szanghaju ponownie pojedynczy artylerijski. Natężenie ognia wzrasta z każdą godziną, zwłaszcza w północnych częściach miasta, gdzie rozwija się również ożywiona działalność

dadach japońskiego Konsulatu i kwatery głównej ustawionej baterie artylerii przeciwlotniczej i karabinów maszynowych.

Na terenie koncesyj francuskiej i japońskiej poległo w ciągu ostatnich

wylega tłumnie na ulice, aby obserwować akcję lotników.

Koszty życia wzrosły o przeszło 50 proc. z powodu trudności w dozwoleniu artykułów żywnościowych. Zamknięcie banków wywołało brak gotówki obiegowej. Kupcy odmawiają sprzedaży na kredyt.

Szanghaj, 16. 8. (PAT) Wśród niezadowolonego ludu dział od strony lądu i morza rozpoczyna się rejestracja kobiet i dzieci angielskich, które mają być ewakuowane. Pierwszy transport uchodźców ma odpłynąć do Hong Kong jutro rano.

Piloci chińscy starają się przesłokować Japonczykom w wysadzeniu na ląd posiłków, przeznaczonych do pomocy skombinowanej ofensywy od strony lądu, powietrza i morza. O godzinie 11.30 siedem samolotów chińskich zrzucało 5 bomb na tuzno. Bombę by te nie wyrządziły większych szkód.

Główny punkt sprzedaży
aparatury FOTOGRAFICZNYCH najnowszej Konstrukcji,
największe materiały, nowoczesne przybory jedynie najtaniej!
"FOTO-RADIO-PALACE" Lwów, pl. Mariacki 8
(Gmach Spieracha)
Pospieszna praca fotograficzna — Bogaty wybór radioparatury

samoloty chińskie. Przedmiotem ich ataków jest zwłaszcza dzielnica Hong-Kiu, w pobliżu której znajduje się podziemia główna japońska. Lotnicy chińscy, korzystając z zaciemnienia, opuszczają się nisko nad miastem. Na

dwa dni i dziś rano kilkadziesiąt osób od zabitych kuli i wybuchów pocisków artylerijskich. Tę znaczną liczbę ofiar należy przypisać faktowi, że każdorazowo po alarmie lotniczym ludność zamiast się chować po domach,

Niesamowite polowanie na ludzi

Masakra na posterunku policji

Szanghaj, 16. 8. (PAT) Dziś z rana Japoncy ostrzeliwali dzielnicę północną, znajdującą się w dzielnicy chińskiej Nankao na południe od koncesji francuskiej.

W dzielnicy Czapci wybuchły liczne pożary. Po bombardowaniu dokonano przez samoloty chińskie o godzinie 11.30, który podciągnął za sobą wielu zabitych i rannych, na dachu konsulatu japońskiego ustawiono baterię przeciwlotniczą.

Od strony dzielnicy Hong-Kiu słychać nieustanną strzelaninę. Szczęśliwie nie daje się widać japońskim działom działających wielkich strzelców, która zmusza wojska japońskie do ustawiania karabinów maszynowych na wyspy

skich skrzyżowaniach ulic w dzielnicy Hong-Kiu.

Japoncy strzelają do wolnych strzelców, ukrytych na dachach domów a także ostrzeliwują wszystkie osoby wychodzące z budynków, z których strzelają wolni strzelcy.

Dotychczas zmarło 137 rannych podczas ostatniego bombardowania w dzielnicy międzynarodowej. Liczba zabitych wzrosła zatem do 1.167.

Szanghaj, 16. 8. (PAT) Podczas dzisiejszego rannego bombardowania stanowisk japońskich w Szanghaju przez ostatnią godzinę, bomba wpadła na posterunek policji japońskiej w pobliżu konsulatu, raniąc 7 policjantów i 2 chłamek japońskich. Bomba, która

spadła na ul. Broadway zabiła 2 cudzoziemców, 2 Chińczyków i 2 cywilnych Japonczyków.

ZA ZDRADĘ STANU

Berlin, 16. 8. (PAT) Skazani przez sąd za zdradę stanu na karę śmierci 24-letni Ertch John i 25-letni Herman John z Neukirch straceni zostali w dniu dzisiejszym.

Dziś rano również stracono 43-letniego Wilhelma Firla z Drezn, który był jednym z przewodców komunistycznych na służbie kominternu i starał się stworzyć nielegalną organizację komunistyczną na terenie Niemiec.

Lwów, dnia 16 sierpnia 1937 r.

Rzym, Londyn i Berlin

Właśnie w chwili dalszego wyrównywania stosunków włosko-angielskich, po świeżej wymianie listów między Chamberlainem a Mussolinim i po zapowiedzi wstąpienia w nie długim czasie formalnych rokowań, które mają wyświecić całokształt spraw obchodzących Rzym i Londyn — wybuchł między Niemcami i Anglią ostry konflikt prasowy. Jest to tym bardziej charakterystyczne, że przed dwoma miesiącami sytuacja była wręcz odwrotna. Konflikt prasowy istniał między Anglią i Włochami, a na szlaku Londyn—Berlin wykazywano się do rozmów politycznych z okazji zapowiedzianej wówczas wizyty ministra spraw zagranicznych Rzeszy barona von Neuratha w Londynie. Jak wiadomo, wizyta ta wówczas do skutku nie doszła na skutek bombardowania przez samoloty rządu walenckiego pancernika „Deutschland”.

Jak to już niejednokrotnie podkreślaliśmy t. zw. o Rzym—Berlin nie jest wyłącznie osią polityczną, do której kłopotliwie się odwracać polityka włoska jak i niemiecka. Istnieją wprawdzie obecnie ważne czynniki w sytuacji międzynarodowej, które pochylają Włochy i Niemcy do współpracy i nie należy sądzić, by któreś z tych państw miało się w najbliższym czasie współpracy tej wyrzec. Oddala im ona przecież znaczne usługi, pozwalając wyjść z izolacji politycznej, w jakiej Włochy znalazły się w dobie wojny abisyńskiej, a Niemcy po zerwaniu Ło-karna i remilitaryzacji Nadrenii. Obecnie łączy oba państwa szczególnie sprawa hiszpańska. Współpraca na osi Rzym—Berlin nie wyklucza jednak ani w oczach Mussoliniego ani Hitlera możliwości bliższego kontaktu i z innymi ośrodkami polityki europejskiej.

Wydaje się, że zarówno Rzymowi i Berlinowi zależy na bliższym kontakcie specjalnie z Londynem. Ostatnio Włosi jakby zdolali ubiec Niemców, co nie zostało oczywiście przyjęte w Berlinie z entuzjazmem. Interes włoskie i angielskie krzyżują się przede wszystkim na terenie Morza Śródziemnego, Czerwonego i Afryki. Pierwszym i to zasadniczym krokiem do ich pokojowego uregulowania było zawarcie t. zw. „gentlemen agreement” w sprawach Morza Śródziemnego w styczniu bieżącego roku. Obecnie ma nastąpić etap dalszy. W sprawach europejskich nie ma między Włochami i Anglią żadnej istotnej sprzeczności interesów, choć istnieją odmienne zapatrywania na metody organizacji pokoju. Między Anglią i Niemcami również miał już miejsce pierwszy krok w postaci układowi morskiego zawartego latem 1935 r. Bezspornie czył on Wielką Brytanię przed niebezpieczeństwem, które tak bardzo zagraziło jej przed wojną światową, mianowicie przed niebezpieczeństwem zbyt wielkich zbrojeń. Nie-

Realizm polityki żydowskiej

Kongres sjonistyczny w Zurychu, po długich i burzliwych obradach uchwalił 300 głosami rezolucję upowiadającą egzekutywę sjonistyczną do prowadzenia rokowań z Anglią w sprawie państwa żydowskiego. Przebieg dyskusji, jak i samo głosowanie rzuciło charakterystyczne światło na stanowisko Żydów wobec projektu podziału Palestyny. Należy tu rozróżnić dwie rzeczy: pragnienie Żydów posiadania własnego państwa i, przeciw, przeciw projektowi stworzenia organizmu państwowego, któryby nie mógł spełnić nadziei, jakie pokładają w nim sjoniscie. Ścieranie się tych dwóch prądów omal, że nie doprowadziło do rozbięcia Kongresu.

W rezultacie zwyciężył pogląd reprezentujący politykę realną, którego głównym szermierzem jest dr. Weizman, prezes egzekutywy sjonistycznej. Jednakże opozycja do ostatniej chwili nie zrezygnowała ze swego stanowiska. Wskazuje na to naj-

lepiej głosowanie, w którym 158 delegatów oparło się wszelkiej akcji, mającej na celu współpracę z Anglią. Należy dodać, że tak silna opozycja w tym czasie nie zaszkodziła ustaleniom ugodowym. Wręcz przeciwnie, pozwoliła im ona wysunąć zdania, które w innym wypadku nie miałyby szansu urzeczywistnienia.

W każdym razie, głosowanie srodowca oznacza, że Żydzi ustosunkowali się pozytywnie do angielskich planów rozwiązania palestyńskiego problemu. Rozwiązanie to jest gwałtownie, przypomina raczej przecięcie węzła gordyjskiego, niż powolne usuwanie trudności, ale też samo zagadnienie domagało się coraz silniejszego stanowczego decyzji.

Zatargi arabsko-żydowskie przedrozmowy się w walki zbrojne, podjęłyby akcy sabotażu i bojkotu w zorganizowaną walkę ekonomiczną. Władze angielskie musiały sprawdzić nowe pulki na miejsce, a mimo tego spo-

koju nie mogły utrzymać. Udzielenie pozwolenia Żydom na utrzymywanie własnej zbrojnej milicji, byłoby doprowadziło do otwartej wojny domowej, a zakaz posiadania broni wywołałby co najmniej większe rozgorzgnięcie. Wreszcie została podważona sama zasada istnienia narodowej siedziby żydowskiej i znaczenie jej międzynarodowe, przez ograniczenie imigracji do minimum.

Brytyjska Komisja Królewska, po zbadaniu całej sprawy na miejscu, wysunęła projekt podziału. Jak zwykle w takich razach, projekt ten nie zadowolili nikogo, jednakże jak widzimy Kongres sjonistyczny, choć odzierał się z urzeczywistnienia do warunków proponowanych przez komisię Lorda Peela, jest gotów przyjąć je za podstawę rokowań. Sprawą Anglii jest skłonienie Arabów do podobnego stanowiska. Jeśli sądzić z dotychczasowych wiadomości, reszta ta nie napotyka na większe trudności.

Ciekawym dla nas jest między narodowy aspekt projektu brytyjskiego. Jednym z głównych zadań nowego państwa jest wchłonięcie możliwości największej ilości Żydów rozproszonych po świecie. Znamienne są słowa wypowiedziane przez dr. Weizmana w mowie inauguracyjnej na I-szym kongresie sjonistycznym w 1897 roku: „...kwestia żydowska w niektórych krajach stała się nieszczęściem rządów. Gdy się występuje w obronie Żydów, ma się masę przeciwno sobie,

W przypisku

Czy jest spór o Bałtyk?

„Warszawski Dziennik Narodowy”, centralny organ Stronnictwa Narodowego, nie może się pogodzić z myślą, że konsolidacja poglądów politycznych społeczeństwa istotnie postąpiła i szuka pracownicy rzekomych różnic istniejących. W tym zbożnym wysiłku posuwa się do absurdów.

I tak z niedzielnego wydania tego pisma dowiadujemy się, ni mniej ni więcej, tylko że istnieje w polskiej polityce spór o... Bałtyk.

„Na całej przestrzeni dziejów Polski widniemy na zewnątrz politykę i wojny o morze, a na wewnątrz zmagania się tych, co pierwszorzędnego znaczenie tego zagadnienia rozumieli z tymi, którym inne zadania państwa politycznego zagadnienie to, zaśmiałoby. Były dzielnie ciele, były stany, byli ludzie, którzy lekceważyli sobie sprawy morskie i ci sprawili, że Polska przedchodząca częściowo tylko, niedostatecznie rozwijała sprawę oparcia się o Bałtyk. Dlatego — jak sądzimy — ulegała rozłamowi, zainicjowanym przez króla pruskiego, pochodzącego z rodu, który w dzięki krótkowzroczności i słabości polityki polskiej usadowił się w Prusach Książęcych.”

To zagadnienie zasad i kierunku polityki naszej trwałoby przez wieki, gdy Polska przedchodząca, istniała, gdy Polska była w podziałach, uwalniało się w czasie wojny i stoi w całej rozciągłości i powadziła przed nami.

Tego zagadnienia ani zapomnieć, ani na dalszy plan odłożyć nam nie wolno. Muszą o nim pamiętać ci, co mają, lub mieć mogą wpływ na kształtowanie się polityki polskiej, muszą o nim pamiętać

miec na morzu. Po kroku tym nie nastąpiły jednak dalsze. Między Londynem a Berlinem pozostaje jeszcze wciąż niewyjaśniona sprawa ogólnego bezpieczeństwa w Europie, a szczególnie systemu bezpieczeństwa na zachodzie europejskim, a także sprawa niemieckich dążeń kolonialnych. Obecny konflikt prasowy angielsko-włoski, jak wiadomo, rozpoczął się od wydalenia trzech korespondentów niemieckich z Londynu. Oficjalnie nie podano powodów tej decyzji władz angielskich. To, czego pozwalają się domyślać komentarze części prasy angielskiej, wspominającej nawet o spiskowatości, stanowiłoby bardzo ciężkie. Zapowiedziane przez Niemcy tytułem represji wydalenie korespondenta „Timesa” Ebbuta ma nastąpić jedynie za jego nieprzychylnego ustosunkowanie się do Trzeciej Rzeszy i ruchu hitlerowskiego go. Powód ten wnika więc bardzo ściśle w normalną działalność dzien-

ni i próżni się nim należeć do pokolenia, które w bliższej lub dalszej przyszłości będą musiały przyjąć na siebie odpowiedzialność za przyszłość państwa polskiego.

„Tego sporu” — jeśli sporem nazwać możemy dywagację się jednostek lub grup, czyich od jasnej i zasadniczej linii polityki — usunąć z pamięci na przykład wojny i nie ma potrzeby, dopóki przydatnym dla państwa oparcia się państwa polskiego o Bałtyk nie stanie się dogmatem narodowym, nie spójniącym się z całym systemem.

Spór o Bałtyk wśród polskich kręgów politycznych? Gdzieś go widujemy w dziśnieniu rzeczywistych politycznych organów Stron Narodowego? Jak na złościach, Gdynia, umiancunum wybrzeża, budujemy fote, rozwijamy handel. Liga Morska i Kolonialna pod kierownictwem sp. gen. Orlicza-Dreszera pracowała i pracuje dalej niezmiennie, a z powodzeniem, nad pogłębianiem związku psychiki polskiej z morzem i wiele, wiele zgodnego wysiłku idzie w tym samym, wspólnym kierunku.

Jeśli Str. Nar. twierdzi, że mocne oparcie o Bałtyk nie stało się dotąd dogmatem polityki polskiej, to chyba dać w ten sposób do zrozumienia, że... samo go czynnie nie popiera. Wszyscy inni bowiem nie tylko frazologią, lecz czynami potwierdzają ustalenie się tego dogmatu.

(x)

gdy się rządy zachowują neutralnie, doprowadza się do tego, że Żydzi przecho- dzą do pracy rewolucyjnej. Po porozumieniu się z zainteresowanymi czynnikami politycznymi, rozpoczęcie się żydowska emigracja i będzie w każdym kraju trwała dopóki, dopóki kraje te będzie chciały emigracji Żydów”.

Czy szczuple granice zakreślone w projekcie pozwola na wypełnienie tego zadania?

Nie należy zapominać, że jedynie okolice położone w pobliżu morza Śródziemnego nadają się do uprawy roli, a te w większości znajdują się na obszarze państwa żydowskiego. Rozwój swój jednak i zdolność wchłonięcia mas żydowskich oprze o przede wszystkim na przemysłu — co jest głównie kwestią kapitału — i na handlu, do czego predestynuje je położenie geograficzne. Nie jest także wykluczony — po uspokojeniu się antagonizmów arabsko-żydowskich, w dużej mierze sztucznie rodmuchanych — rozwój ekonomiczny nowego państwa na całą Palestynę, a nawet Transjordanię.

Oto powody, dla których stanowisko Kongresu należy uważać za objaw polityki realnej. Nie tylko ze względu na niemożność opierania się Anglii, ale ze względu na nadbieżący interes własny i na prądy rozrzucone w rozmaitych krajach europejskich.

**Pamiętaj!
codziennie
o F. O. N.**

Jak zareaguje Francja na bombardowanie koncesji francuskiej w Szanghaju

Paryż, 14. 8. (PAT) Wiadomości, jakie nadeszły do Paryża w sobotę po południu o szczegółach bombardowania przez samoloty koncesji francuskiej w Szanghaju, jak również o poważnej sytuacji, w jakiej się znalazły krętownice francuskie „La Motte” i „Piquet”, będące w sferze działania ataku samolotów chińskich na eskadrę japońską, wywołały w Paryżu wielkie wrażenie.

W Szanghaju Francja posiada specjalne interesy. Ze wszystkich wielkich mocarstw kolonialnych, jedynie Francja posiada w Szanghaju poza ogólną

koncesją międzynarodową, własną koncesję stanowiącą odrębną dzielnicę z własnym zarządem i policją.

Koncesja francuska liczy ogółem 500 tysięcy mieszkańców. Na czele koncesji francuskiej stoi osobny zarząd, złożony z Francuzów pod kierownictwem konsula generalnego francuskiego.

Na wodach Wang-Pu znajdują się obecnie trzy otwarte wojenne podwodów admirała Jules le Bigot, sprawujące jednocześnie funkcje dowódcy wszystkich sił zbrojnych Francji na Dalekim Wschodzie.

Dotychczasowe oddziały francuskie

w Szanghaju, składające się przeważnie z oddziałów kolonialnych, jak również z policji francuskiej, w której służą po ważna liczba emigrantów rosyjskich, zostały poważnie zwiększone przez włączenie batalionu piechoty z Indochin.

Tokio, 14. 8. (PAT) Z Szanghaju donoszą, że wśród ofiar dzisiejszego bombardowania lotniczego, dokonane go przez samoloty chińskie, znajduje się 8-ju Amerykan i europejczyków, w tym jedna młoda kobieta. Ponadto podczas ponownego bombardowania zginął milionarz amerykański i ponad 200 Chińczyków.

Demarche mocarstw bez rezultatu „Patrzyć i czekać” — zasada obecnej chwili

Paryż, 14. 8. (PAT) W kołach politycznych Paryża panuje poważne zainteresowanie i zaniepokojenie rozwojem sytuacji na Dalekim Wschodzie, a przede wszystkim walkami w Szanghaju.

W kołach finansowych i gospodarczych Paryża podkreśla się, że obroty handlowe Szanghaju stanowią 60 proc. Wszystkich obrotów handlowych Chin z zagranicą. Obsadzenie więc Szanghaju przez Japończyków oznaczałoby przejście przez nich kon-

trolu nad udziałem kapitałów zagranicznych w życiu gospodarczym Chin.

Z tego powodu, jak zaznacza się, w kołach politycznych, rząd francuski przychylił się do inicjatywy specjalnej demarche dyplomatycznej wobec Japonii i Chin. Przedstawiciele dyplomatyczni Francji łącznie z przedstawicielami W. Brytanii i Niemiec, Włoch i Stanów Zjednoczonych we wspólnej nocie zwrócili uwagę rządu nani-

kińskiego i tokijskiego na doniosłość interesów tych mocarstw w Szanghaju.

Jak podkreśla prasa francuska, demarche ta pozostała, jak dotychczas, bez praktycznego rezultatu. Chiny nie wycofały swoich wojsk z Szanghaju. Japończyk zaś nie zaprzestał dalszego wysyłania posiłków wojskowych. Należy jednakże przypuszczać, że na tej demarche ograniczyć się tymczasem interwencja Francji w sprawę Dalekiego Wschodu.

Samoloty japońskie sieją zglądę Dalsza koncentracja armii chińskiej

Szanghaj, 14. 8. (PAT) O godz. 21-ej czasu lokalnego japońskie działo o krętownię rozpoczęło ostrzeliwanie dworca północnego.

Samoloty japońskie bombardują pod nocą część dzielnicy Czapi oraz lotnisko. Francuska i japońska koncesja stoją w płomieniach. W dzielnicy chińskiej padło ponad 300 Chińczyków.

Władze koncesji francuskiej komunikują, że na skutek wybuchu bomb, zrzuconych przez samoloty chińskie na avenue Edwardsa VII, padło 465 zabitych i 828 rannych. Łódź ofiar wybuchu bomb na Nankin Road obliczają na 50 zabitych i 70 ciężko rannych.

Tokio, 14. 8. (PAT) Ag. Domei do-

nosi z Tsing-Tao, że chińscy policjanci zabili dwóch marynarzy. Władze chińskie, pomimo energicznego wystąpienia czynników japońskich, nie wyraziły w związku z tym żadnych zarządzeń.

Wedle opinii japońskich koł politycznych, sytuacja w obszarze Tsing-Tao jest krytyczna, zwłaszcza ze względu na koncentrację licznych wojsk chińskich w tym obszarze.

Ultimatum rządu tokijskiego i pojednawczy gest Nankinu

Tokio, 14. 8. (PAT) Agencja Domei komunikuje:

Minister spraw zagranicznych Hirota przyjął dziś ambasadora chińskiego Hsu-Hsi-Yinga i zarządził natychmiastowego wycofania wojsk chińskich ze

zdemilitaryzowanej strefy w Szanghaju. Minister wyraził wyrazy powłoki i pogwałcenia układu pokojowego przez stronę chińską, które przywróciły się do zaostrenia sytuacji w Szanghaju, pomimo założeń polityki japońskiej, dającej konkretnie do odroczenia. Ambasador zapytał ministra, czy by Japonia rozważyła definitywne i rozsądne propozycje chińskie.

Minister Hirota odpowiedział, że Japonia zawsze jest gotowa rozpatrzyć propozycje Chin, jeżeli będą rozsądne i będą nadawały się do przyjęcia i rozwiązania w drodze dyplomatycznej.

Harcerze polscy owacyjnie witani w Brukseli

Bruksela, 14. 8. (PAT) Około 350 harcerzy polskich, powracających ze światowego zlotu (Jamboree) z Holandii, przybyło dziś z rana do Brukseli pociągami specjalnymi, złożonymi wyłącznie z wagonów polskich.

Powitani przez przedstawicieli władz belgijskiej i poselstwa R.P., harcerze polscy z żywą sympatią przyjmowani

przez ludność Brukseli, złożyli hołd belgijskiemu Nieznanemu Żołnierzy, a następnie złożyli wizytę na ratuszu, po czym odbyło się przyjęcie w poselstwie polskim.

Bez starych zapasów — Najnowsze modele Aparaty fotograficzne, przybory, materiały

polica najprzystępniej i taniej

„FOTO-RADIO-PALACE” Lwów, pl. Mariacki 8

(Gmach Sprechera)

Pospieszna pracownia fotograficzna — Bogaty wybór aparatów radiowych

Pomóż bezrobotnym!

FUTRA damskie

nurki, breitszwane, krymki, piżmaki, murrele, srebraki, sealskiny i t. d.

W olbrzymim wyborze po cenach konkurencyjnych na dogodnych warunkach firma

S. FISCH, Lwów, Helmańska 24, tel. 713-60, filia Lwów, Legionów 25, 2054 tel. 234-47.

FUTRA męskie

bobry, nurki, tohórze, nurty, piżmaki, cygwy, paransy, jonaty i t. d.

Ostatnie wiadomości sportowe BOCSKAY—HASMONEA 1:1 (1:1)

W sobotę rozegrany został mecz Lwów między narodowy mecz piłkarski między węgierską drużyną zawodową Bocska i miejscową Hasmona. Spotkanie przeprowadzone w fatalnych warunkach atmosferycznych i terenowych dało wynik remisowy 1:1 (1:1). Drużyna budapeszteńska naogół rozegrała słabo. Bramkę dla Węgrosz strzelił Tekeley, dla Hasmona wyrównał Rotstein. Sędziował p. Gulicz. Widzów około 1200.

ŚWIETNY WYNIK SZNAJDRA W SKOKU O TYCZKE

W Katowicach odbyły się w sobotę ogólnokrajowe zawody lekkoatletyczne, zorganizowane przez miejscową Pogon. Na zawodach osiągnięto szereg doskonałych wyników, m. in. Sznajder uzyskał w skoku o tyczce wynik 4,05 m, co jest najlepszym tegorocznym rezultatem w Polsce i drugim wynikiem w Europie. — W skoku w wysię Chmielewski uzyskał wynik 1,84 m. — W sztafecie 4x1500 m drużyna Pogoni osiągnęła czas 17:37,6, bijąc rekord Śląska.

Z olimpiady szachowej w Sztokholmie

Sztokholm, 14. 8. (PAT) W 18-tej rundzie olimpijskiego turnieju szachowego drużyna polska grała z Lotwą. Partie dr. Tartakower-Petrov i Najdorf-Apschennek zakończyły się na remis. Partie Frydman-Mezgalski i Redginski-Endzelis zostały przeważnie. Dotychczasowy wynik spotkania wynosi zatem 1:1 pkt.

W spotkaniu Polski z Holandią Paulin Frydman wygrał z Landauem, dzięki czemu Polska zwyciężyła Holandię 2½:1½ pkt.

W spotkaniu z Lotwą Frydman remisował z Mezgalissem, natomiast Redginski przegrał z Endzelisem. Polska przegrała zatem z Lotwą 1½:2½ pkt.

W ogólnej punktacji prowadzi Szwajcarzy, którzy zdobyli 11 pkt i mają już zapewnioną pierwszą nagrodę. Dalej idą: Węgry 4½ nkt, Polska 4½ nkt, Argentyna i Holandia po 4½ pkt.

Sztokholm, 14. 8. (PAT) W turnieju szachowym o mistrzostwo świata trzy szachistki polskie uzyskały następujące wyniki: Gerlecka wygrała z Melbye (Norwegia), dr. Hermanowa wygrała z Harum (Austria), a Flerowa Bułhaszkowa przegrała z doskonałą szachistką włoską Benini.

Wzrost zapasu złota w Banku Polskim

Warszawa, 14. 8. (PAT) W piątek, 14. sierpnia, nastąpił wzrost zapasu złota w Banku Polskim. Powiększył się o 0,8 mil. zł do 427,7 mil. zł, a stan pieniężny 23-gorocznych i dewiz wynosił o 1,5 mil. zł do 31,5 mil. zł. Suma wykorzystanych kredytów zmniejszyła się o 0,2 mil. zł do 595,9 mil. zł. Zapas polskich monet srebrnych i bilonu zwiększył się o 10,1 mil. zł do 31,4 mil. zł. Obieg biletów bankowych zmniejszył się — do 981,7 mil. zł. Pokrycie złotem wynosi 57,09 proc.

KRWAWA BITWA Z BANDA CYGANÓW

Bukareszt, 14. 8. (PAT) Ub. 1007 dokonała banda cygańska napadu na wieś Negreni w pobliżu miejscowości Oradea na granicy rumuńsko-węgierskiej. Doszło do regularnej walki, w której 4 cyganów zostało zabitych, a wielu ciężko rannych. Następnie udał się cwanie do sąsiedniej wsi Bucsa, gdzie jednak chłopcy, zawiadomieni w porę o niebezpieczeństwie, stawili im skuteczną opór. Walka trwała do samego rana i ostatecznie została cyganie zmuszeni do pododdania się. Liczba zabitych i rannych po obu stronach nie została dotychczas ustalona.

GOŚĆ AMERYKAŃSKI W LAN- CUCIE

Łańcut, 16. 8. (Tel. wł.) Do letniej rezydencji hr. Alfreda Potockiego przybył gubernator stanu Pensylwania p. George H. Earle, w towarzystwie ambasadora Stanów Zjednoczonych w Warszawie p. Biddle'a. Goście, którzy przybyli wraz z małżonkami, zwiedzając okolice Łańcuta i Julian, urządząją często polowania, w których bierze również udział bawiający w Polsce ambasador R. P. w Waszyngtonie hr. Jerzy Potocki.

Czytacie i rozpowszechniacie „DZIENNIK POLSKI”

Ośm przykazań polityki światowej

Stanowisko Rządu polskiego wobec deklaracji U. S. A.

Warszawa, 14. 8. (PAT) W związku z niedawnym ogłoszonym oświadczeniem sekretarza stanu rządu Stanów Zjednoczonych, p. Cordella Hulla, określającym zasady, którymi rząd ten pragnie się kierować w polityce zagranicznej i których zastosowanie w stosunkach międzynarodowych uważa za niezbędne, ogromna większość państw przesyła do Waszyngtonu swoje odpowiedzi oraz komentarze. Odpowiedzi te są, jak to wynika z wiadomości, nadchodzących z Waszyngtonu, w ogromnej większości przychylne i wyrażające uznanie dla tej tezy rządu St. Zjednoczonych.

W dn. 9. bm. pan minister spraw zagranicznych przesłał sekretarzowi stanu, pan Cordell Hullowi, uwagi rządu polskiego do omawianego oświadczenia, których tekst podajemy poniżej: „Rząd polski jest zdania, że nie można odłączyć spraw ekonomicznych od

politycznych, gdyż kwestia zaufania gra równie poważną rolę, jak zapasy złota, a zaufanie zwłaszcza daje się uzyskać przez odpowiednią politykę.

Międzynarodowe zaufanie powinno opierać się na powszechnym przekonaniu, że dzisiejsza generacja może być

uchroniona od światowego wstrząsu wojennego.

To przekonanie daje się osiągnąć przez stworzenie odpowiedniej polityki pokojowej, która, zdaniem rządu polskiego, należy prowadzić od podstaw. Rząd polski uważa, że w obecnym

siedlisku za taką zasadniczą podstawą, która winna być kulturowa, nie są to górną troską, a wszelkie przedsięwzięcia w tej dziedzinie winny się cieszyć normalną opieką wszystkich czynników społecznych i realnie przynajmniej

Mimo piętrzących się trudności istniejące nadzieje odbudowy współpracy narodów

Wszelkie układy polityczne czy ekonomiczne, stanowiące nadbudowę międzynarodowej współpracy pokojowej, winny liczyć się z zdaniem rządu polskiego — z okolicznością, że im więcej państw obejmują, tym bardziej ogólne powinny być zasady porozumienia, gdyż doświadczenie wykazuje, że uloženie jakiejś sprawy jest niemożliwe dla dwóch państw partnerów.

Pierwiastek zaufania w życiu międzynarodowym w obecnym stanie pojęć da się osiągnąć, jeżeli każdy z państwów i kilometrów kwadratowych swojego kraju, będzie miał przekonanie, że jego słuszne prawo decydowania o swoim losie i regulowanie swojego życia wedle zasadniczych cech charakteru narodu będzie przez innych respektowane.

Rząd polski uważa, że mimo istniejących trudności pozostaje nadal możliwość odbudowy współpracy między państwami, jeżeli jednakże na trywa nadal niebezpieczeństwo podziału państw, zolnych w zasadzie do współpracy na bloki wróci, bądź to według doktryny, panującej

w tych krajach, bądź też wedle zbyt wąskiego ujęcia interesów poszczególnych krajów czy ich grup, bądź wreszcie wskutek zbyt ograniczonego pojęcia wspólnoty interesów gospodarczych poszczególnych państw.

Rząd polski uważa, że w obecnym

okresie przejściowym rozwiązanie na pozór skromniejsze, lecz bardziej praktyczne, przyczyni się więcej do uspokojenia umysłów, niż zbyt skomplikowane systemy, będące raczej wyworem imaginacji, niż poczucia rzeczywistości.

Dalszy wzrost zbrojeń grozi ruiną światu

Uspokojenie umysłów i skierowanie wysiłku każdego narodu na tożsaczej pracy organizacyjnej, może stworzyć, zdaniem rządu polskiego, najistotniejszy warunek do zaprzestania wyścigu zbrojeń, który wywołuje, być może, prześladowcą poprawę koniunktury gospodarczej, musi jednakże i na długie doprowadzić do wstrząsu zarówno politycznych jak i ekonomicznych.

W myśl tego, co wyżej powiedziano, rząd polski z wielką sympatią widzi, że wywołanie przez sekretarza stanu Cordella Hulla z dnia 16. lipca 1937 r., które, jak to rozumie polska

opinia, szczęśliwie łączą w sobie idealizację do pokój z praktycznym myśleniem znalezienia odpowiednich środków do realizacji tego zadania.

MEBLE SIDORA

TO GWARANCJA SOLIDNOŚCI

Lwów-Zamarskiyów, ul. Ogrodnicza 5

1934 Telefon 240-52

NOWY HOTEL EUROPEJSKI

w Lwowie, plac Marlacki 4 (w centrum miasta)

NOWOCZESNY KOMFORT. — POKOJE Z ŁAZIENKAMI — BIEŻĄCA Ciepła i zimna woda. — CENTRALNE OGRZEWANIE. — WINDA TELEFONY POKOJOWE. — OBSZERNY HALL

CENY UMIARKOWANE

Ostry protest Danii wskutek zbombardowania duńskiego statku

Paryż, 14. 8. (PAT) Ag. Havasa donosi z Madrytu: Wojska rządowe zajęły dziś z nawa cmentarza na północ od Brunete, która to miejscowość była okupowana przez powstańców.

Paryż, 14. 8. (PAT) Ag. Havasa donosi z Gijon: Samoloty rządowe zbombardowały lotnisko powstańcze oraz radiostację w Leon, wzniciła pożary. Powstańcza artyleria przeciwlotnicza otworzyła ogień, pod którym samoloty rządowe wycofały się w kierunku Walencji.

Kopenhaga, 14. 8. (PAT) Około 70-tu ludzi załogi duńskiego statku „Edith”, zatopionego ub. nocy przez samoloty

powstańcze, znajduje się w Barcelonie pod opieką generalnego konsula duńskiego.

Jeden z marynarzy, obywatel austriacki, ciężko ranny odłamkami granatu, przewieziony został do szpitala.

Duńskie ministerstwo spraw zagran. wyraziło energiczne śledztwo w sprawie tego incydentu. Rząd duński nie ostryżnuje dokładnych informacji o incydencie ma zgłosić do Komitetu nieinterwencji ostry protest.

Firma A. WITTELS, Składy Tekstylne, Lwów, ul. Rutowskiego 7 naprzeciw Katedry, posiada już na swoim składzie najnowszą materię na ubrania **MĘSKIE, RAGLANY ANGIELSKIE, PAŁA ZIMOWE, oraz FUTRA męskie i sportowe.** Ceny zachęcająco niskie. Kredyt do 10 miesięcy przy cenach własnie ściśle gotówkowych. 1866

Prosimy oglądać nowoczesną wystawę.

Mussolini gościem Hitlera?

Sensacyjne pogłoski prasy francuskiej

Paryż, 14. 8. (PAT) PRASA FRANCUSKA OD KILKU DNI NOTUJE POGŁOSKI, KRZĄCĄE W BERLINSKICH KOŁACH POLITYCZNYCH, JAKOBY W JESIEŃ MIAŁO DOJŚĆ DO SPOTKANIA MIĘDZY KANCLERZEM HITLEREM I MUSSOLINIM. JAK PODAJE DZISIAJ „ACTION FRANÇAISE”, MUSSOLINI MIAŁBY PRZYBYĆ DO BERGHEIMSKADEN 15 WRZEŚNIA, PO ZAKOŃCZENIU OBRADE KONGRESU PARTII NARODOWOJ — SJOCCALISTYCZNEJ, KTÓRY ODBYĆ SIĘ MA W POŁOWIE WRZEŚNIA W NORYMBERDZE.

Nieprawdziwe pogłoski o zmianach w Min. Przem. i Handlu

Warszawa, 14. 8. (Tel. wł. — 1. r.) W związku z wiadomościami, które ukażę się w prasie w sprawie rzekomych zmian, mających nastąpić na wydziałach stanowiących w Ministerstwie

Przemysłu i Handlu, Agencja „Iskra” dowiaduje się ze sfer miarodajnych, że wiadomości te pozbawione są wszelkich podstaw.

WYPADKI ALPINISTÓW
Berlin, 14. 8. (PAT) W ostatnich dniach, wyjazdów w Bawarii trzy śmiertelne wypadki podczas wysokogórskich wycieczek.

KATASTROFA KOLEJOWA
Berlin, 14. 8. (PAT) Dziś wykolei się w Berlinie pociąg elektryczny. — 6 osób odniosło ciężkie rany.

ŚMIERTELNY WYPADK MINISTRA

Rzym, 14. 8. (PAT) Włoski wice-minister komunikacji Pierazzi zginął pod pociąg na stacji w Bolonii w chwili gdy wsiadał do wagonu w momencie ruszania pociągu. Wice-minister zmarł na skutek odniesionych ran.

BRAK WIESCI
Moskwa, 14. 8. (PAT) Do godz. 13 min. 30 nie otrzymano od Lewoniewskiego żadnych wiadomości.

KURIER Bydgoski

piśm. narodowe dla uniwersyteckiego

135116 Reklama dla stanu

135116 Reklama dla stanu

135116 Reklama dla stanu

BOY-ZELENSKI — ZANIEMOGE

Warszawa, 14. 8. (Tel. wł. — 1. r.) Tadeusz Boy-Zeleński uległ dziś atakowi ślepej kłótni i niezwłocznie został przewieziony do kliniki „Omega”, gdzie poddał się operacji. Dokonał jej dr. Gout, Asystowali dr. Gurbis i dr. Walec. Operacja miała przebieg pomyślny.

BESIADY „RYBAŁÓW” PRZED MIKROFONEM P. R.

W dniu 12 b. m. mieliśmy sposobność usłyszeć już drugą z kolei audycji radiowej w ramach t. zw. Studia ałochy, w opracowaniu i wykonaniu zespołu literackiego „Rybałci”. Typ i charakter tej audycji zasługują na obywatelskie omówienie, tym bardziej, że jest to rodzaj eksperymentu i to eksperyment udanego, gdyż chodzi o najskuteczniejszy sposób połączania żywych sposobów literackich, zwłaszcza ich warsztatu, gdzie powstają i dojrzewają.

Zespół „Rybałci” jest regionalną grupą młodych pisarzy, którzy jakkolwiek nie reprezentują narazie ani swartej grupy ideologicznej, ani nie będą zwyczajnym w żaden inny sposób, usiłując znaleźć te więzi ideowe, na mocy których z sobą kontaktu, zebrali dydaktycznych i polemiki. Dążność do stworzenia jednolitego programu estetycznego widnieją, nie tylko jako pragnienie zasadnicze, niemniej ze względu na merytorycznych przesuńnię jest na plan dalszy, nie zaś jako zasada a priori. Na razie „Rybałci” (A. Baumgarten, S. Haupt, St. Rogowski, M. Freudman, M. Żulawski) skupiają się na lańcach „Dziennika Polskiego”, ale każdy z nich przedstawia, jak dotąd, indywidualność osobną, sumaryczną odległą poszczególnych pisarzy między wprawy w przyszłość wykazać filię, wyłonić z t. zw. program, którego, jak doświadczenia próby życiowe, nie jest w możności utrzymać sam akt promisyjny takiej czy innej grupy. Pod tym względem, przykładem byłby proces rozwojowy Skamandrytów, który poprzez chaos i ferment doszedł do formalizowania i twórczości formy literackiej. Sposób i środki, przy pomocy których zadania osiągnięto, należy jednak do tajemnicy, nieznanej szerzejemu malarzom konsumentów literatury. Są to zresztą temperatura, a raczej zmiana amplitudy zjawiska, nie pozwalająca na sprzeciwienie długiego i zmiennego procesu wzajemnego przenikania, opadania poglądów i uświadczeń.

Najbardziej pokoleń poetyckie, wzbogacane o całą sumę przykładów,

stojące z natury rzeczy większą świadomości w swych poczynaniach, a puls swojej pracy pragnie mieć „Instrukcję” podokonytą. Poza tym jest zawsze gotowie odosłone szerzej, ogółem metody pracy wewnętrznej, licząc zapewne na możliwość upowszechnienia praw tak specyficznych i ekskluzywnych jak twórczość literacka. Terenem skąd popularizacja tego rodzaju mogłaby promieniować, bez groźby sposobów, jest radio, a dalej idąc, sposób w jaki radio komunikuje, to, co pragnie za komunikować. Sama więc inicjatywa ułożenia warstwu literackiego przed mikrofonem, wydaje się pochodzić ze szczególnej woli, na pierwszy ogień rzucił „Rybałci” wrytek ze swego życia prywatnego, mógłby być też intymnego, wyjątkowego z obawą dla zrozumienia przez liczną reszcie profesorów, bo kłopoty po prostu. Ale jest w swej pierwszej audycji odrazu odgrzyzła sama rozrywka i t. zw. straszny po pracy, która nośi tu znamie inne niż to, które widnieją w rejestrach szablonu i banalu. Praca nad własnym intelektem nawiązuje nie odbywa się przez kłopot, choć z niego wychodzi, ale właśnie w atmosferze swobody, szerokości poglądów, bezpośredniości i odwagi cywilnej. Pierwsza audycja „Rybałców” była w doświadczeniu znanym rozmową przy szklance wina, rozmowa jednak która szczyła na niewiadomości, to bo na sprawy i zagadnienia twórczości, a nie na sprawy, że się należy, raczej trzeźwiej powiadać, że potrzebą jest bawić pożytecznie.

W pierwszej „Besiadzie Rybałców” usłyszeliśmy więc pod utworów poważnych, także jakgdyby „utwory lekie”, więc wierszyk zrosło do gruntu z charakteru miejsca, gdzie przyszły jako wiersz, a nie jako wykład. Druga „Besiadka Rybałców” miała już inny charakter. Audycja ta — podobnie jak poprzednia — wysłała jako powieści realnych nastrojów i rozmów, ale osi jej były raczej specjalne sprawy literackie, dyskusja wokół fraprawy zagadnień wyrażała ichowy, stąd też może trudno było liczyć na jej popularność, Polemika nad pro-

z psychoanalizy i reportażowa oraz nad zadaniami przyszłości poezji — może nie interesuje nikogo poza fachowcami — niemniej jednak tym niefachowcom „Rybałci” wyświatała problemy dla nich nie istniejące. Ryzykowność takiego eksperymentu nie jest jednak bezadająca. Przez osłuchanie i były zetknięcie się z niezrozumiałymi i terminami i zagadnieniami bardzo specjalnym można w słuchacza wywołać zainteresowanie i włączyć go w orbię spraw literackich, nie żądając zmian żadnych konsekwentnie. Niech żywe słowo dokona swego, jeśli potrafi dokonać.

Obie audycje spełniły dobrze swoje zadanie, są najbliższą przyszłości wykładczy czy i w jaki sposób jest ścisłe będzie można zwiastać ignorancję czy opoznaniom młodej generacji pisarskiej zagadnieniami jej procesów twórczych.

BORDAN.

ZE SPORTU

ANGIELSKY LEKKOATLECI POKONALI NIEMCÓW

W Londynie rozegrany został międzygrupowy mecz lekkoatletyczny Anglia — Niemcy, zakończony nieporównywalnym zwycięstwem drużyny angielskiej w stosunku 69:67 pkt. Na zawody przybyło ponad 10.000 widzów.

Z CAŁEGO ŚWIATA

Zaany bieżące fiński, Salminen, mistrz olimpijski na 10 km. w Berlinie i autor nowożytnych rekordów w tym dystansie, w życiu prywatnym jest zawodowym wojskowym. Jeszcze w roku 1935 był on załadowy sierżantem. Po igrzyskach olimpijskich otrzymał nominację na porucznika, a w tych dniach na kapitana.

Słynny tenista amerykański, Sidney Wood, po dwuletniej absencji od czynnego życia sportowego, ponownie przystąpił do intensywnego treningu tenisowego i je-

szcze w b. sezonie zamierza startować w turniejach. — Na decyzję Wodowa wpłynął fakt zdobycia przez Stany Zjednoczone pucharu Davila. Amerykański Związek Tenisowy uznał, że dla obrony pucharu w roku przyszłym, musi mieć w dyspozycji drugiego zawodnika krajowej Budgetowej, a takim może być tylko Wood.

Japoński Związek Narciarski opracował już definitely swoje plany na nadchodzący sezon zimowy. Związek zamierza wysłać do Europy liczną ekspedycję narciarską w składzie dwudziestu kilku zawodników, którzy mają startować na zawodach w Szwajcarii i Europie środkowej. — W roku przyszłym Japonia zaprosi do siebie szereg czołowych narciarzy europejskich, zarówno zawodników jak i trenerów.

— Paryskie kolo sportowe zamierza wprowadzić totalizator na pikaretki miasteczka Francji. Zaliczą go temu by pomysłne rezultaty finansowe totalizatorów pilkarskich w Anglii i Szwecji. Totalizator wprowadzony ma być przez grupę prywatnych kapitalistów, kontrolowanych przez władze urzędowe.

Harczerze polscy z wizytą w Polaków w Limburgu

W niedzielę rano wyruszyła z wizytą do Polaków w Limburgu grupa 53 harcerzy. W Beelen przyjęli wydekrety przedstawicieli konsulatu polskiego i przedstawicieli Zg. Tow. Polaków w Holandii. O godz. 18 rozpoczęła się na terenie miejscowych kopaliń węgiel, a których są zatrudnieni polscy robotnicy, ognisko harcerskie. Na ognisko przybyli wszyscy miejscowi Polacy w liczbie około 3 tysiące. Nastrojów panował prawdziwie braterski; emigranci głęboko odczuli przywilejowanie przez harcerzy podziwieniu z dalekiej Ojczyzny. Na noc harcerze zostali zakwaterowani każdy w innej rodzinie polskiej. Przy wyjeździe harcerzy żegnano w sposób prawdziwie wzruszający i siołowie obdarowano różnorodną pamiątką ma, a nawet zapozatrzono w zapasy jej dnia na drogę.

ZŁOŻ OFIARĘ NA LOTNICTWO NA KONTO P. K. O. Nr. 503.000

PRZEWÓT W DZIECINNEJ I CHŁOPIECZEJ KONFEKCI

Nadzwyczaj przystępne ceny. Niebawła okazją dla zareklamowania i zwerbowania klientów na ten nowo przez nas zaprowadzony dział dziennej i chłopczej konfekcji jak: PŁASZCZYKI, UBRANKA, SPODNIKI, KOSZULKI, KOSZULKI I GRANA. WŁOŚCI — Prosimy oglądać nowości w naszym wystawie.

Firma A. WITTELS we Lwowie ul. Rutowskiego 7, naprzeciw Katedry.

Czołgi a mechanizacja według poglądów amerykańskich

(Ciąg dalszy)

Dla potwierdzenia powyższych rozważań autor przycząta tabelę, w której wykazuje różnice między jednostką zmechanizowaną a niezmechanizowaną w przybliżeniu o takiej samej sile ogniewej. W tym celu porównuje konoty dywizji z zmechanizowaną brygadą. Ze względu na brak miejsca, podamy tylko kilka liczb porównawczych. Pierwsza odnosi się do zmechanizowanej brygady a druga do dywizji nie zmechanizowanej. A. Wzrost liczebny 2346 i 9275, koni zero i 10.714, wozów różnego typu 771 i 910, ciężar dziennego zapotrzebowania 81 i 92 ton, gazoliny i smarów 76 i 15 ton, długość kolumny 23 i 32 km, długość dziennego przemarszu 140 km, współczynniki 120 i 34. W powyższym zestawieniu zwraca na siebie uwagę, że w jednostce zmechanizowanej jest czterokrotnie mniejsza liczba ludzi, czosiokrotnie większa długość dziennego przemarszu i do tego prawie jednokrotnie sila ogniewa. A więc w porównaniu do jednostki nie zmechanizowanej, tylko jedna czwarta część ludzi narazi się na straty, które przedstawiałyby największy koszt wojenny. Poza tym, jak mówi autor, mechanizacja pozwala maszynowo wykonywać najtrudniejszą robotę wojenną, dzięki czemu większa ilość ludzi może pozostać dla pracy w przemyśle, zapracującym armie.

Nie też dzwinnego, że w Ameryce

dały się do mechanizacji wojska. Wędlug słów szefa sztabu generalnego armii amerykańskiej, gen. Douglasa Maca, Arthura, ministerstwo spraw wojskowych w projektach dalszego rozwoju armii kładąc większy nacisk na jakość wojska niż na ilość, opiera się na przekonaniu, że stosunkowo małe sily, wyszukujące wszystkie możliwości, mogą zwyciężyć nad większą liczbą, niezapreparowaną i kawałkami, ciężkie masy, nie wykupione w ich pospółku wyszkolonego żołnierza. Znaczną dale, że pojęcie narodu pod bronią należy zastąpić pojęciem narodu dla wojny, a wojsko rozpatrywać jako jego ostrze iście, cechą charakterystyczną nowego wojska będzie szybkość ruchu, wielka sila ogniewa i uderzeniowa oraz umiędłowienie dowodzenia.

Dalej autor porusza zagadnienie stosunku przemysłu pokojowego do potrzeb wojennych. Przypomnijmy tu tylko poglądy na zaspokojenie ogromnie wzrastających potrzeb na samochody bojowe, głównie gąsienicowe w związku z mechanizacją wojska. Ponieważ dostawa tych samochodów w Ameryce ma być zapewniona przez przemysł cywilny, autor rozpatruje to zagadnienie w stosunku do tego przemysłu. W tabelicy, wykorzystującej jak wielkie są potrzebne, wykazuje, że przejście na mechanizację, porównuje dwie jednostki o jednakowej sile ogniewej — pułk piechoty i batalion czołgów.

Podamy kilka interesujących liczb. Pierwsza odnosi się do pułku piechoty, a druga do batalionu czołgów. Koszt całkowitego ekwipunku 270.000 i 2.050.000 dolarów, koszt ekwipunku na 1 czołwika 90 i 38 dol., Ponieważ wobec tych liczb mechanizacja armii lądowej może się wydawać zbyt kosztowną, autor podaje dla porównania wysokość inwestycji na 1 czołwika w broniach zmechanizowanych lotnictwa i marynarki. A więc, na 1 czołwika przypada: w czołgach 6.250 dol., w lotnictwie myśliwskim 25.000 dol., w bombardierach 15.000 dol., na pancernik na ląd i krążownik 25.000 dol., na łodzi pływającej 50.000 dol. Wynikało by stąd, że koszt w czołgach na jednego czołwicę jest ok. 2 do 3 razy mniejszy, niż w innych broniach zmechanizowanych; z tego w czołgach grosz kosztów przypada na wojsko gąsienicowe.

Jak wielkie zapotrzebowanie na wozy bojowe będzie w przyszłej wojnie, wynikałoby chociaż z tego, że w listopadzie 1918 ekspedycyjna armia amerykańska liczyła około 22.000 czołgów (i 25.000 czołgów amerykańskich); czyli w przyszłej wojnie zapotrzebowanie wzrosło do setek tysięcy wozów.

Zadaniem departamentu uzbrojenia jest planowanie dostarczenia i utrzymania wszelkich wozów bojowych, a w tym i gąsienicowych (przez wóz bojowy należy rozumieć każdy wóz motoryzowany lub opancerzony lub tylko opancerzony).

Pod względem zdolności działania poza drogami, co jest najważniejsze, mogą one być podzielone na 7 grup, ujętych przez autora w tabeli.

Grupa 1 — obejmuje czołgi i samochody pancerne, największa szys

kość bez dróg 32 km, użyteczność handlowa bardzo mała.

Grupa 2 — czołgi i ciągniki dla artylerii, szybkość 8 km, użyteczność doskonała.

Grupa 3 — czołgi i samochody pancerne ze zmienną trakcją na kołach lub gąsienicach, szybkość 32 km, użyteczność bardzo mała.

Grupa 4 — samochody i traktory dla artylerii, szybkość 8 km, użyteczność doskonała.

Grupa 5 — wozy półgąsienicowe, jako ciągniki i samochody ciężarowe, szybkość 32 km, użyteczność słaba.

Grupa 6 — wielokołowe samochody opancerzone i wydławicowce, szybkość 32 km, użyteczność dość dobra.

Grupa 7 — samochody dwukołowe, jako wydławicowce, szybkość 32 km, użyteczność doskonała. (We wszystkich wypadkach należy rozumieć największą szybkość bez dróg oraz użyteczność dla celów handlowych).

Wozy podane w grupie 2, 4, 6 i 7 są produkowane w kraju dla potrzeb armii, dlatego Ameryka, mająca „najbardziej rozwinięty przemysł samochodowy na świecie, może nim całkowicie zaspokoić potrzeby wojenne. Grupa 1 i 3 dla celów handlowych nie nadają się. Jak wykazało doświadczenie, dobra ruchliwość taktyczną uzyskuje się tylko przez zastosowanie traktów gąsienicowych. Na rozwój tego wozy wojenne departament uzbrojenia zamierza skierować w przyszłości cywilny przemysł zwracając potrzebę wojska i przyjąć mu z pomocą pod względem wyrobu tego rodzaju wozów.

(Dok. nast.)

